

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3912

Vragen van de leden **Van Nispen** en **Leijten** (beiden SP) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *de oproep voor meer geld voor het Europees Openbaar Ministerie* (ingezonden 8 juli 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 28 augustus 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2019–2020, nr. 3632.

Vraag 1

Klopt het dat u tijdens de JBZ-Raad van 7 juli 2020 heeft gepleit voor meer geld voor het Europees Openbaar Ministerie (EOM)?¹

Antwoord 1

Nee, het EOM stond niet geagendeerd en is ook niet besproken op de JBZ-raad van 7 juli 2020. Zie ook het verslag van de JBZ-Raad dat u op 17 juli heeft ontvangen². Wel heb ik na afloop van de JBZ-Raad van 7 juli 2020 in antwoord op een vraag van het ANP aangegeven dat wat mij betreft Europol, Eurojust en het EOM adequaat worden toegerust.

Vraag 2

Wanneer heeft u de Kamer hierover geïnformeerd? Als u de Kamer niet heeft geïnformeerd hierover, waarom niet?

Antwoord 2

Uw Kamer is geïnformeerd over de kabinetsinzet ten aanzien van de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader 2021–2027 (MFK) en de Covid-19 herstelstrategie. In de brief aan uw Kamer van 9 juni jl. met betrekking tot de kabinetsappreciatie van de Commissievoorstellingen voor het MFK en de Covid-19 herstelstrategie stelt het kabinet dat het de naleving van rechtsstatelijkheidsbeginselen en grondrechten en de bestrijding van fraude, inclusief sterke betrokkenheid van de relevante EU instituties, van belang vindt. Deze inzet is ook verwoord in het non-paper dat Nederland samen met Denemarken, Oostenrijk en Zweden heeft opgesteld. In dezelfde brief benoemt het kabinet zijn ambitie om fraude en georganiseerde criminaliteit in

¹ Nieuws.nl, 7 juli 2020, <https://nieuws.nl/algemeen/20200707/grapperhaus-wil-meer-geld-voor-europees-openbaar-ministerie/>

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/07/17/tk-verslag-van-de-informele-bijeenkomst-ijbz-raad-6-7-juli-2020>

lidstaten te voorkomen en te bestrijden. Het kabinet bepleit in dit verband dat, ingepast binnen de kabinetsinzet voor een modern en financieel houdbaar MFK, Europol, Eurojust en het EOM adequaat zijn toegerust³. In de brief aan uw Kamer van 13 juli jl. met betrekking tot de kabinetsappreciatie van het onderhandelingsdocument over het MFK en de Covid-19 herstelstrategie van 10 juli jl. signaleert het kabinet dat, conform Nederlandse inzet, in het onderhandelingsdocument een paragraaf is toegevoegd waarmee het belang van actieve fraudebestrijding wordt erkend; de Commissie wordt uitgenodigd om aanvullende maatregelen te presenteren die bijdragen aan de bescherming van de EU-begroting tegen fraude en onregelmatigheid. Daarnaast is in deze brief aan uw Kamer aangegeven dat uit het onderhandelingsdocument blijkt dat de JBZ-agentschappen Europol en Eurojust adequaat worden toegerust en de Commissie stelt dat hetzelfde ook voor het EOM en OLAF zal gelden⁴. In de conclusies van de Europese Raad van 21 juli jl. is opgenomen (onder nummer 83) dat het Europees Openbaar Ministerie voldoende middelen zal ontvangen om de bescherming van de financiële belangen van de Unie te waarborgen⁵. Dit is in lijn met de kabinetsinzet. Uw kamer is hierover per brief d.d. 24 juli met betrekking tot het verslag van de buitengewone Europese Raad van 17 tot en met 21 juli geïnformeerd⁶.

Vraag 3

Waarom vindt u het nodig om meer geld voor het EOM uit te trekken terwijl het EOM nog niet eens actief is? Kunt u heel precies onderbouwen wat er met dat extra geld precies zou moeten gebeuren volgens u?

Antwoord 3

Het EOM is een belangrijke speler om de financiële belangen van de EU te beschermen en fraude en corruptie met EU gelden te vervolgen, mede indachtig het verwachte Covid 19 herstellpakket. Het kabinet bepleit in dit verband dat, ingepast binnen de kabinetsinzet voor een modern en financieel houdbaar MFK, onder meer het EOM adequaat is toegerust. De intentie van de Commissie is nog steeds dat het EOM eind 2020 van start gaat. Op basis van een nieuwe inschatting van de verwachte werklust voor het EOM bij aanvang van zijn werkzaamheden heeft het EOM de Commissie om meer middelen voor 2021 gevraagd, met name voor de werving van meer gedelegeerde Europese aanklagers dan de 32,25 fte die de Commissie aanvankelijk had voorzien. De Commissie heeft op 24 juni jl. voor het EOM een ontwerpbegroting van EURO 37,7 miljoen (lopende prijzen) voor het jaar 2021 voorgesteld⁷. In de conclusies van de Europese Raad van 21 juli jl. is opgenomen (onder nummer 83) dat het EOM voldoende middelen zal ontvangen om de bescherming van de financiële belangen van de Unie te waarborgen⁸. Dit is in lijn met de kabinetsinzet. De bij de conclusies van de Europese Raad behorende bedragen voor het EOM voor 2021–2027 zijn nog niet verschenen. Het kabinet heeft hier navraag naar gedaan.

Vraag 4

Waarom houdt u dit pleidooi precies op dit moment? Is hier om verzocht? Zo ja, door wie en wanneer? Zijn daar openbare documenten van en met welke onderbouwing?

³ <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2020/06/09/kamerbrief-inzake-kabinetsappreciatie-commissievoorstellen-meerjarig-financieel-kader-2021-27-en-herstelstrategie-nav-de-covid-19-uitbraak/kamerbrief-inzake-kabinetsappreciatie-commissievoorstellen-meerjarig-financieel-kader-2021-27-en-herstelstrategie-nav-de-covid-19-uitbraak.pdf>

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/13/kamerbrief-kabinetsappreciatie-onderhandelingsdocument-over-het-meerjarig-financieel-kader-2021-27-en-de-covid-19-herstelstrategie-10-juli-2020>

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/24/kamerbrief-inzake-verslag-buitengewone-europese-raad-van-17-tot-en-met-21-juli-2020>

⁷ <https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/documents/annual-budget/2021> en <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/03/kamerbrief-voorstel-europese-begroting-2021>

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>

Antwoord 4

Ik heb antwoord gegeven op een vraag van het ANP na afloop van de JBZ Raad van 7 juli jl.

Vraag 5

Hoeveel budget is er oorspronkelijk aan het EOM toegezegd door de Europese Unie en hoeveel zou dit moeten worden volgens u?

Antwoord 5

In haar MFK-voorstel uit 2018 heeft de Commissie EURO 143 miljoen (prijzen 2018) toebedeeld aan het EOM voor de periode 2021–2027. Uit het voorstel voor het MFK van 27 mei jl. kon het voorgestelde budget voor het EOM niet worden opgemaakt. In de conclusies van de Europese Raad van 21 juli is opgenomen (onder nummer 83) dat het Europees Openbaar Ministerie voldoende middelen zal ontvangen om de bescherming van de financiële belangen van de Unie te waarborgen⁹. Dit is in lijn met de kabinetsinzet. Uw Kamer is hierover per brief d.d. 24 juli jl. met betrekking tot het verslag van de buitengewone Europese Raad van 17 tot en met 21 juli geïnformeerd¹⁰. De bij de conclusies van de Europese Raad behorende bedragen zijn nog niet verschenen. Het kabinet heeft hier bij de Commissie navraag naar gedaan.

Vraag 6

Welke gevolgen zal dit hebben voor de Nederlandse afdracht aan Brussel?

Antwoord 6

De begroting van het EOM maakt onderdeel uit van het Meerjarig Financieel Kader. Over de afdrachten ten gevolge van het MFK bent u geïnformeerd bij brief d.d. 24 juli jl. met betrekking tot het verslag van de buitengewone Europese Raad van 17 tot en met 21 juli¹¹.

Vraag 7

Hoeveel meer geld zou u uit willen geven aan Europol en Eurojust?

Antwoord 7

Voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en fraude is het noodzakelijk dat, binnen de kabinetsinzet voor een modern en financieel houdbaar MFK, ook Europol en Eurojust adequaat zijn toegerust. In de kamerbrief van 13 juli jl. met betrekking tot de kabinetsappreciatie van het onderhandelingsdocument over het MFK en de Covid-19 herstelstrategie van 10 juli jl., concludeert het kabinet dat met de in dit onderhandelingsdocument voorgestelde budgetten voor Europol en Eurojust aan deze inzet wordt voldaan¹². De in de conclusies van de Europese Raad van 21 juli (onder respectievelijk nummers 8 en 114) genoemde budgetten komen hiermee overeen¹³.

Vraag 8

Waarom heeft u deze oproep gedaan tijdens de JBZ-Raad terwijl dit niet geagendeerd stond, althans niet op de geannoteerde agenda die de Kamer voorafgaand ontving? Welke gevolgen heeft dit volgens u voor de invloed van de Kamer op de JBZ-Raden?

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>

¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/24/kamerbrief-inzake-verslag-buitengewone-europese-raad-van-17-tot-en-met-21-juli-2020>

¹¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/24/kamerbrief-inzake-verslag-buitengewone-europese-raad-van-17-tot-en-met-21-juli-2020>

¹² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/13/kamerbrief-kabinetsappreciatie-onderhandelingsdocument-over-het-meerjarig-financieel-kader-2021-27-en-de-covid-19-herstelstrategie-10-juli-2020>

¹³ <https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>

Antwoord 8

Hier lijkt sprake van een misverstand; het EOM stond niet geagendeerd en is ook niet besproken op de JBZ-raad van 7 juli 2020. Zie ook het verslag van de JBZ- Raad dat u op 17 juli heeft ontvangen¹⁴. Ik heb in antwoord op vragen van de pers het standpunt van het kabinet toegelicht zoals dat ook met de Kamer in een eerder stadium was gedeeld.

Vraag 9

Vindt u het handig om te pleiten voor meer geld voor het EOM terwijl de regering in de discussie over de meerjarenbegroting en het herstelfonds juist pleit voor zuinig beleid? Op welke wijze is uw pleidooi voor meer geld afgestemd in de regering?

Antwoord 9

Zie het antwoord op vragen 2, 3 en 5.

¹⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/07/13/kamerbrief-kabinetsappreciatie-onderhandelingsdocument-over-het-meerjarig-financieel-kader-2021-27-en-de-covid-19-herstelstrategie-10-juli-2020>
<https://www.consilium.europa.eu/media/45109/210720-euco-final-conclusions-en.pdf>
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/07/17/tk-verslag-van-de-informele-bijeenkomst-ijbz-raad-6-7-juli-2020>